

การเสริมสร้างองค์ความรู้

และการใช้กฎหมาย

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายสำหรับข้าราชการและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัด “โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้และการใช้กฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน” ขึ้น จำนวน 3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ด้านกฎหมายที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การเสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของข้าราชการ กฎหมายเกี่ยวกับวินัยของข้าราชการพลเรือน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

โครงการดังกล่าวยังได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ อดีตเลขาธิการสภาการศึกษา มาร่วมถ่ายทอดองค์ความรู้ แบ่งปันประสบการณ์ พร้อมให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับเกียรติจากเจ้าหน้าที่จากสำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ. ในการบรรยายให้ความรู้ด้านวินัยของข้าราชการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของราชการ และได้รับเกียรติจาก ท่านจตุพล ศรีบุรมย์ ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง ในการบรรยายเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและระเบียบพัสดุ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการเข้าใจการดำเนินงานด้านพัสดุภาครัฐอย่างถูกต้องตามหลักกฎหมาย

หนังสือเล่มนี้ได้เรียบเรียงขึ้นจากเนื้อหาการบรรยายในโครงการทั้ง 3 ครั้ง ดังกล่าว โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้ปฏิบัติงานได้นำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ตามหลักกฎหมาย และเสริมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบและวินัยข้าราชการ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเป็นข้าราชการที่ดี

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ทั้งวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านในการเพิ่มพูนความรู้ด้านกฎหมายอันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานราชการอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดผลดีต่อประเทศชาติต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
เรื่องที่ 1	
การเสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของข้าราชการ โดย ศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ	1
เรื่องที่ 2	
เปลี่ยนวินัยที่เอื้อให้กลายเป็นอ้อ	4
• วินัยต่อประเทศชาติ	7
• วินัยต่อผู้บังคับบัญชา	7
• วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่	7
• วินัยต่อผู้ร่วมงาน	18
• วินัยต่อประชาชน	19
• วินัยต่อตนเอง	21
• โทษทางวินัย ๕ สถาน	22
เรื่องที่ 3	
การจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารงานพัสดุให้ถูกกฎหมาย	23
• หลักการทั่วไปของการจัดหาพัสดุ	24
• การฟ้องคดีในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง - สัญญา	25
• การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ	26
• การตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารเสนอราคา	30
• ข้อพิพาทในขั้นตอนการก่อให้เกิดสัญญา	34
• ข้อพิพาทเกี่ยวกับการพิจารณาผลการเสนอราคา	39
• ข้อพิพาทจากการยกเลิกการคัดเลือกคู่สัญญา	42
• กรณีศึกษาคำพิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤตินิষอบ	44
• กรณีศึกษาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ในเรื่องวินัยและละเมิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง	46
• ความรับผิดทางละเมิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง	48
คณะผู้จัดทำ	50

การเสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ ในบทบาทหน้าที่ของข้าราชการ

โดย .. ศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ อดีตเลขาธิการสภาการศึกษา

เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2568 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์พิเศษ ธงทอง จันทรางศุ ในการบรรยายโครงการเสริมสร้างองค์ความรู้และการใช้กฎหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ห้องประชุมกำแพงพลาทอน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ในการบรรยายครั้งนี้ได้เน้นย้ำให้ข้าราชการมีจิตสำนึกและความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของข้าราชการ อันได้แก่ การปลูกฝังวินัยคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติงานที่นำไปสู่ความเป็นข้าราชการที่ดีและเป็นที่ยิ่งของประชาชนอย่างแท้จริง

**“การเป็นแบบอย่างที่ดีของข้าราชการ
ไม่เพียงเป็นแนวทางในการทำงาน
แต่ยังเป็นหลักในการดำรงตน
อย่างสง่างามในฐานะ
ข้าราชการของแผ่นดิน.”**

วินัย ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของข้าราชการ โดยเฉพาะการตรงต่อเวลา ผู้ปฏิบัติงานทุกคนควรมาถึงที่ทำงานก่อนเวลาเข้างานเพื่อเตรียมความพร้อม แสดงถึงความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ และความเสียสละ การแต่งกาย ถือเป็นเรื่องที่สะท้อนวินัยของข้าราชการ ไม่ใช่เพียงเรื่องความเหมาะสมแต่เป็นการแสดงออกถึงความภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการ อาทิ วันจันทร์ ทุกคนควรแต่งเครื่องแบบข้าราชการให้ถูกต้องตามระเบียบ เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร และวันอื่น ๆ ควรแต่งชุดสุภาพตามที่หน่วยงานกำหนด

นอกจากนี้ ข้าราชการจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามบทบัญญัติของมาตรฐานทางจริยธรรม โดยเคร่งครัด อันได้แก่ การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความซื่อสัตย์สุจริต การกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ถูกต้อง การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ความมุ่งมั่นในผลสัมฤทธิ์ ความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติและการเป็นแบบอย่างที่ดี สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นแนวทางในการทำงานเท่านั้น แต่ยังเป็นหลักในการดำรงตนอย่างสง่างามในฐานะข้าราชการของแผ่นดิน หากผู้ใดละเลยต่อวินัยและจริยธรรม ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบทั้งต่อตนเองและองค์กร

นอกจากนี้ ข้าราชการจะต้องยึดถือ และปฏิบัติตามบทบัญญัติของ**มาตรฐานทางจริยธรรม** โดยเคร่งครัด อันได้แก่ การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความซื่อสัตย์สุจริต การกล้าตัดสินใจ ในสิ่งที่ถูกต้อง การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ความมุ่งมั่นในผลสัมฤทธิ์ ความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติและการเป็นแบบอย่างที่ดีสิ่งเหล่านี้ไม่เพียงเป็นแนวทางในการทำงานเท่านั้น แต่ยังเป็นหลักในการดำรงตนอย่างสง่างามในฐานะ ข้าราชการของแผ่นดิน หากผู้ใดละเลยต่อวินัยและจริยธรรม ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบ ทั้งต่อตนเองและองค์กร

ในด้านสิทธิประโยชน์ ข้าราชการได้รับสิทธิประโยชน์จากภาครัฐมากมาย เช่น ค่ารักษาพยาบาลสำหรับตนเองและครอบครัว ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก รวมถึงสิทธิในการขอรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดังนั้น ข้าราชการจึงควรตอบแทนสิทธิประโยชน์ที่ได้รับเหล่านี้ ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ ซื่อสัตย์สุจริต และสร้างความคุ้มค่าต่อเงินภาษีของประชาชนให้มาก

การทำงานเป็นทีมถือเป็นหัวใจสำคัญที่ไม่อาจมองข้ามได้ การร่วมมือกันอย่างมีเป้าหมายจะช่วยผลักดันให้องค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จ โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือ ผู้นำที่ดีและผู้ตามที่ดี ซึ่งต่างมีบทบาทที่เกื้อหนุนกันในการขับเคลื่อนงานให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการกับประชาชน ข้าราชการควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างจริงจัง ไม่ใช่เพียงรับฟังเพียงผิวเผินแล้วไม่นำข้อเสนอไปใช้ การเปิดใจรับฟังอย่างแท้จริงจะช่วยสร้างความชอบธรรม และยิ่งส่งผลให้กฎหมายหรือนโยบายต่าง ๆ มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ท้ายที่สุด ข้าราชการทุกคนต้องตระหนัก รู้ในหน้าที่ รักในหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยหัวใจที่มุ่งมั่น เพราะสิ่งเหล่านี้จะหล่อหลอมให้เราเป็นข้าราชการที่ดี สมกับความไว้วางใจจากประชาชน และสมกับเงินเดือนที่รัฐจัดสรรให้การทำงานด้วยความทุ่มเท เต็มกำลัง คุ้มค่า และเปี่ยมด้วยความเป็นมืออาชีพ คือเป้าหมายที่ทุกคนควรมุ่งสู่ เพื่อให้การรับราชการไม่ใช่เพียงแค่อาชีพ แต่เป็นเกียรติประวัติอันทรงคุณค่ายิ่งในชีวิต

“การรับราชการ ไม่เพียงแต่เป็นอาชีพ แต่เป็นเกียรติประวัติ ที่ทรงคุณค่ายิ่ง.”

★ ทาม - ตอบ สไตร์งทอง

- ทำอย่างไรให้เข้าใจความหมายของกฎหมายได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ?

ตอบ : การเข้าใจกฎหมายอย่างแท้จริงมิใช่เพียงการอ่านตัวบท แต่ต้องอาศัยการศึกษาภูมิหลัง เจตนารมณ์ และพัฒนาการของกฎหมายด้วย รวมถึงต้องเข้าใจแนวคิดที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการตีความกฎหมาย โดยความเข้าใจเชิงลึกจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้ตีความรู้เท่าทันบริบทของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และกระบวนการร่างกฎหมายที่อยู่เบื้องหลังถ้อยคำในตัวบท ตัวอย่างที่ชัดเจน คือกรณีของกฎหมายว่าด้วยสิทธิในการศึกษา ซึ่งในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติว่า ประชาชนมีสิทธิได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การตีความประโยคเพียงไม่กี่บรรทัดนี้หากขาดการศึกษาประวัติในกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ ก็อาจไม่เข้าใจถึงสาระสำคัญ ความหมายของ คำว่า “ไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ซึ่งต่างจาก “ไม่เสียค่าใช้จ่าย” โดยในเชิงนโยบาย ความตั้งใจของผู้ร่างคือให้รัฐเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหมด เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างแท้จริง แต่ในทางปฏิบัติยังมีข้อจำกัด เช่น เด็กบางกลุ่มเข้าไม่ถึงระบบการศึกษา หรือถูกเลือกปฏิบัติ

- เลขานุการในการประชุมมีความสำคัญอย่างไร

ตอบ : บทบาทของเลขานุการในการประชุมมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเลขานุการต้องมีความสามารถในการประสานงาน เตรียมข้อมูลล่วงหน้า วิเคราะห์ประเด็น

และการร่างมติ เพื่อนำเสนอในที่ประชุม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประชุมที่ดีต้องมีทั้งโครงสร้างที่ชัดเจน ความพร้อมของข้อมูล และแนวทางการตัดสินใจที่รอบคอบ

บทสรุป...

“ความเป็นข้าราชการ” สะท้อนถึงความภูมิใจในการรับใช้ส่วนรวม แม้ไม่มีความร่ำรวยเป็นรางวัล แต่การเป็นข้าราชการคือการได้ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ความสุขของการทำงานราชการจึงอยู่ที่การได้เห็นผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างเป็นรูปธรรม

เปลี่ยนวินัยที่เอ๊ะ ให้กลายเป็นอ้อ

ความหมายคำว่า วินัย

วินัย คือ ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการ

- ควบคุมตนเอง
- ปฏิบัติตามการนำ
- อยู่ในระเบียบแบบแผน
- มีความเป็นระเบียบ

จุดมุ่งหมายและขอบเขตของวินัย

- เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ
- เพื่อความเจริญ ความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติ
- เพื่อความผาสุกของประชาชน
- เพื่อสร้างภาพพจน์ชื่อเสียงที่ดีของทางราชการ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

มาตรา 80 ข้าราชการต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ข้าราชการผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศนอกจากต้องรักษาวินัย ตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว ต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย

มาตรา 81 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

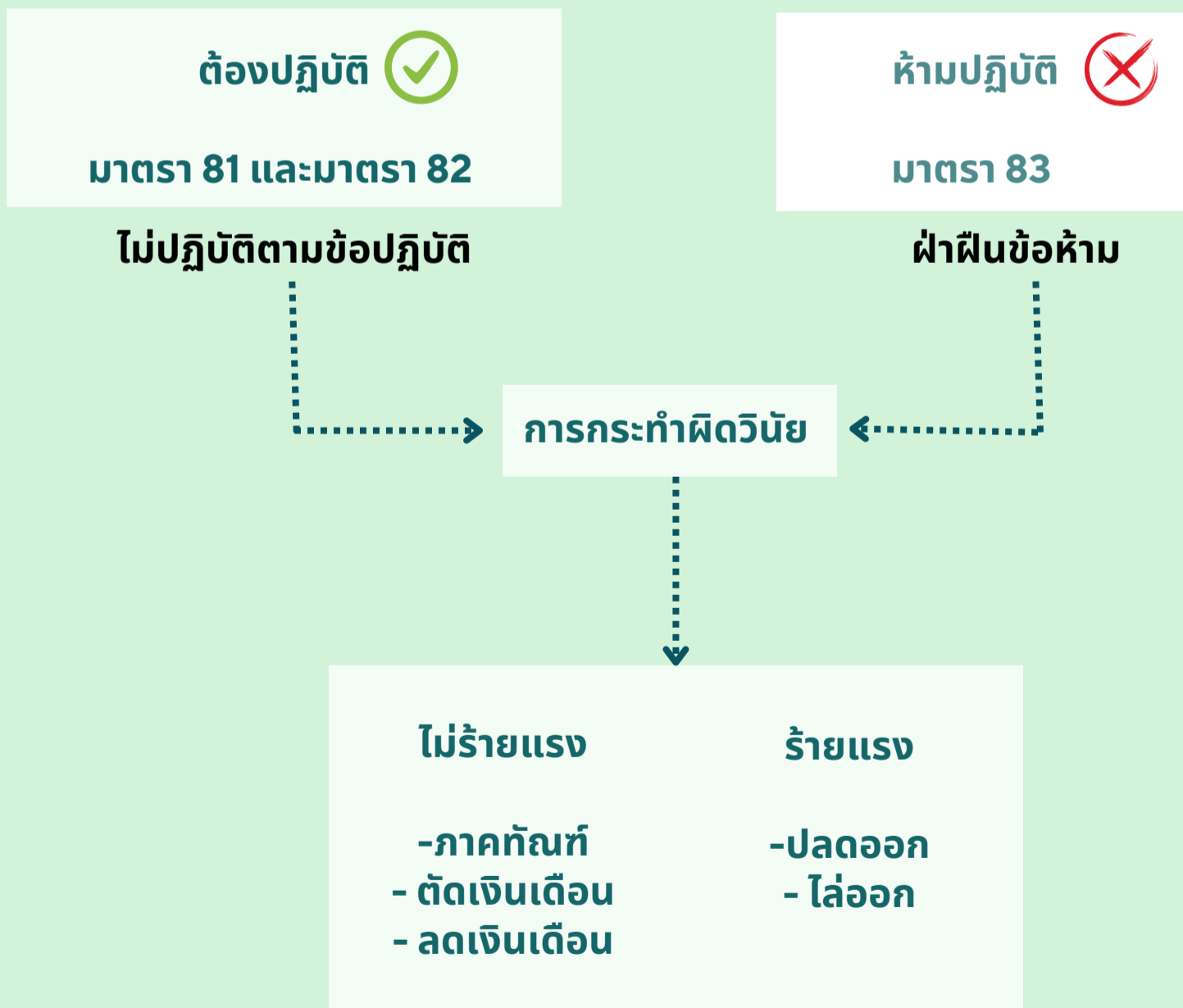
มาตรา 82 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

- (1) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม
- (2) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- (3) ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะเอาใจใส่ และรักษาประโยชน์ของทางราชการ
- (4) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ โดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นและเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม
- (5) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
- (6) ต้องรักษาความลับของทางราชการ
- (7) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีและต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ ระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ
- (8) ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน ผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน
- (9) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย
- (10) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย
- (11) กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

มาตรา 83 ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้

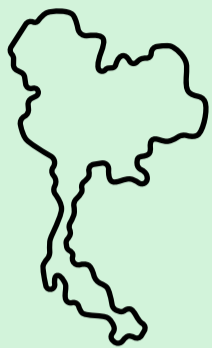
- (1) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย
- (2) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว
- (3) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น (4) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ
- (5) ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน
- (6) ต้องไม่เป็นการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงาน คล้ายคลึงกันนั้นใน ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- (7) ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ
- (8) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่องละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.
- (9) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ
- (10) ไม่กระทำการอื่นใดตามที่กำหนดในกฎ ก.พ

ข้อปฏิบัติและข้อห้ามทางวินัย

วินัยตามหมวด

วินัยต่อประเทศชาติ

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่

วินัยต่อผู้ร่วมงาน

วินัยต่อประชาชน

วินัยต่อตนเอง

วินัยต่อประเทศชาติ

- ★ **มาตรา 81** ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
เช่น ข้าราชการควรไปเลือกตั้งเพื่อสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

- ★ **ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง (มาตรา 82 (4))**
โดยมีองค์ประกอบดังนี้
  1. มีคำสั่งผู้บังคับบัญชา
  2. เป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย
    - >> เช่น ผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
  3. สั่งในหน้าที่ราชการ
    - >> ผู้สั่งมีหน้าที่ราชการในเรื่องที่สั่ง และสั่งให้ปฏิบัติเรื่องเกี่ยวกับราชการ
  4. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
    - >> หากเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม
  5. เจตนา

ข้อยกเว้น

1. ถ้าเห็นว่าจะทำให้เสียหายแก่ราชการ
  2. ไม่รักษาประโยชน์ของราชการ
- * ให้เสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น

ต้องไม่รายงานเท็จ (มาตรา 83 (1))

องค์ประกอบของการรายงานเท็จ ได้แก่

1. มีการรายงาน
2. ข้อความที่รายงานเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง
3. เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย
4. มีเจตนา

การรายงานมีความหมายอย่างกว้าง เช่น การรายงานเพื่อทราบ รายงานเพื่อพิจารณาอนุญาต

>> เช่น นาย ก. ตื่นสาย ไปทำงานไม่ทัน จึงลาป่วยเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุญาต ถือเป็นกรรายงานเท็จ

ต้องไม่กระทำการขำผู้บังคับบัญชา (มาตรา 83 (2))

1. เป็นการปฏิบัติราชการ
2. เป็นการขำผู้บังคับบัญชาเหนือตน
3. เป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

ข้อยกเว้น

1. ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ
2. ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

>> เช่น เลขาธิการแต่งตั้ง นาย ข. เป็นกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง นาย ข. สามารถรายงานไปยังเลขาธิการได้โดยตรงโดยไม่ต้องผ่านผู้อำนวยการสำนัก

กรณีศึกษา

นายเทียน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ จบปริญญาโทจากต่างประเทศ ได้รับคำสั่งจากอธิบดีให้ศึกษาข้อมูลจากต่างประเทศ และแปลเอกสารทั้งหมดส่งให้อธิบดีโดยด่วนภายใน 1 เดือน เมื่อนายเทียนทำเสร็จก็รีบนำส่งอธิบดีโดยตรงทันที แต่นายสมคิด ผู้อำนวยการสำนักที่นายเทียนสังกัดอยู่เรียกนายเทียนไปต่อว่า เพราะเหตุที่ไม่เสนองานดังกล่าวผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

>> ท่านคิดว่า นายเทียนกระทำความผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่ผิดวินัย เนื่องจากเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ

กรณีศึกษา

ณนทก์ ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการสำนักของตนเองให้รวบรวมผลงานของสำนักในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมาโดยด่วน แล้วจึงให้ขับรถไปรับ ไข่ตุ๋นและข้าวตุ๋น บุตรสาวและบุตรชายของผู้ผู้อำนวยการที่โรงเรียน แล้วพาไปส่งที่บ้าน เนื่องจากผู้อำนวยการมีงานด่วน แต่ณนทก์ปฏิเสธบอกตนเป็นนิตกรไม่ใช่ธุรการ และตนก็มีนัดเดทกับแฟนสาวแล้ว

>> ท่านคิดว่าณนทก์ ผิดวินัยหรือไม่ อย่างไร

ตอบ กรณีไม่รวบรวมผลงาน ณนทก์ผิดฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา 82 (4) ส่วนกรณีที่ไม่ไปรับบุตรของผู้ผู้อำนวยการ ไม่ผิดฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา เนื่องจากมิใช่เรื่องเกี่ยวกับราชการ

วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่

ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์มาตรา 82 (1)

ต้องปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย/แบบแผนมาตรา 82 (2)

ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ มาตรา 82 (3)

ต้องอุทิศเวลา ไม่ละทิ้ง/ทอดทิ้ง มาตรา 82 (5)

ต้องรักษาความลับของทางราชการ มาตรา 82 (6)

ต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมือง มาตรา 82 (9)

ต้องไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์ มาตรา 83 (3)

ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ มาตรา 83 (4)

ต้องไม่กระทำการหาประโยชน์ มาตรา 83 (5)

ต้องไม่เป็นกรรมการ ผจก. มาตรา 83 (6)

ต้องไม่ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ มาตรา 85 (1)

ต้องไม่ละทิ้งในคราวเดียวเกินกว่า 15 วัน มาตรา 85 (3)

“หน้าที่ราชการ” พิจารณาจาก ...

1. กฎหมายหรือระเบียบ
2. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
3. คำสั่งหรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา

>> เช่น ให้นิติกรไปทำหน้าที่ธุรการอีกตำแหน่งหนึ่ง หรือผู้บังคับบัญชามอบหมายให้เป็นการในการคุมสอบ

4. พฤติการณ์

>> ไม่มีหน้าที่แต่เสมือนว่าตนมีหน้าที่ เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการรับเงินและออกใบเสร็จให้แก่ประชาชนที่มาชำระค่าธรรมเนียมแทนเจ้าหน้าที่การเงิน

★ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม (มาตรา 82 (1))

ซื่อสัตย์

- ปฏิบัติตรงไปตรงมา
- ไม่คดโกง
- ไม่หลอกลวง

สุจริต

- ปฏิบัติด้วยความมุ่งหมายในทางที่ดีที่ชอบตามทำนองคลองธรรม

เที่ยงธรรม

- ปฏิบัติโดยไม่ลำเอียง เช่น ไม่เลือกปฏิบัติ ให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อนหลัง

★ ข้าราชการต้องปฏิบัติราชการให้เป็นไปตาม

- กฎหมาย
- กฎ ระเบียบของทางราชการ
- มติคณะรัฐมนตรี
- นโยบายของรัฐบาล

ข้าราชการต้องปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ (มาตรา 82 (2))

>> ความผิดวินัยฐานนี้ไม่จำเป็นต้องมีความเสียหายเกิดขึ้นก็เป็นความผิดได้

เช่น เกิดเหตุการณ์ไฟไหม้อาคาร ผู้อำนวยการจึงนำเศษไม้ที่เหลือจากการถูกไฟไหม้ไปขายเพื่อนำรายได้มาต่อเติมอาคารที่ถูกไหม้ แม้จะเป็นประโยชน์แก่ทางราชการ แต่การขายไม้โดยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เนื่องจากเงินดังกล่าวถือเป็นเงินของแผ่นดิน จึงเป็นการกระทำผิดวินัยตามมาตรา 82 (2)

**รู้หรือไม่... การลาป่วยต้องยื่นใบลาก่อนวันลา
ในกรณีที่มีการนัดหมายจากแพทย์ หรือมีบัตรนัด
เนื่องจากทราบอยู่แล้วว่าจะต้องลาในวันนัดดังกล่าว
เว้นแต่มีเหตุจำเป็น**

การแต่งกายตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ *ชุดสุภาพทั่วไป

★ ข้าราชการต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิด ผลิตหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ด้วยความอุทิศสาคะ เอาใจใส่ ระมัดระวัง รักษาประโยชน์ของทางราชการ (มาตรา 82 (3))

>> ข้าราชการต้องทำงานด้วยความตั้งใจ ให้เกิดผลิตและความก้าวหน้า เช่น เอกสารที่แบบเพื่อเสนอผู้บังคับบัญชามี 4 ลำดับ แต่ปรากฏเพียงลำดับ 1 ถึง 3 จึงถือว่าไม่ตั้งใจ เอาใจใส่ ในการปฏิบัติหน้าที่

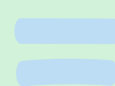
★ ข้าราชการ ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ มาตรา 82 (5)

- **อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ หมายถึง** ต้องอุทิศเวลาทั้งหมดให้แก่ราชการตามที่ทางราชการต้องการ รวมถึงเวลาออกเหนือจากการปฏิบัติราชการตามปกติด้วย >> เช่น หัวหน้ามอบหมายให้มาปฏิบัติงานที่คงค้างอยู่ ในวันเสาร์ - อาทิตย์
- **ละทิ้งหน้าที่ราชการ หมายถึง** วาง ปล่อย สละ ละเสีย ไม่อยู่ปฏิบัติราชการ - การไม่มา หรือมาแล้ว ไม่อยู่ปฏิบัติราชการ >> เช่น สแกนเวลาเพื่อเข้าทำงานแล้ว แต่ต่อมาออกไปซื้อของที่ตลาด
- **ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ หมายถึง** ไม่เอาเป็นธุระ ไม่เอาใจใส่ ตัวอยู่แต่ไม่ทำงาน มาอยู่ในสถานที่ราชการแล้วแต่ไม่สนใจปฏิบัติงาน ปล่อยงานค้างค้ำ >> เช่น มาทำงานแล้ว แต่ไม่ทำงานเดินไปพูดคุยกับคนอื่น หรือ ทำงานเสร็จแล้วจึงเดินไปพูดคุยกับคนอื่น เมื่อหัวหน้าจะเรียกใช้งานกลับไม่เจออยู่ที่โต๊ะทำงาน

ไม่อุทิศเวลา ละทิ้ง ทอดทิ้ง
(เจตนา)

ไม่มีเหตุอันสมควร

วินัย
ไม่ร้ายแรง

★ ต้องรักษาความลับของทางราชการ มาตรา 82 (6)

- ลับที่สุด / ลับมาก / ลับ

>> เช่น นางสมศรีนำเรื่องการดำเนินการทางวินัยไปเล่าให้สามีฟัง โดยที่สามีนำไปเล่าต่อให้เพื่อนๆ ฟังเป็นการไม่รักษาความลับของทางราชการ

★ ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง มาตรา 82 (9)

- ในการปฏิบัติหน้าที่ และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน

- ปฏิบัติตามระเบียบฯ ว่าด้วยมารยาททางการเมือง

>> **You can do..** ข้าราชการสามารถเป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้ แต่ไม่สามารถแต่งชุด ข้าราชการไปประชุมพรรคการเมือง

★ ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่น มาตรา 83 (3)

ตัวอย่างน่ารู้

>> เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยอมให้บริษัทเอกชนนำชื่อไปเป็นกรรมการในการจัดสรรที่ดินขาย เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ เป็นการยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน เพื่อหาประโยชน์

>> เจ้าหน้าที่ประเมินภาษี ไปประเมินภาษีและขายประกันชีวิตไปด้วย ทำให้ผู้ที่ถูกประเมินภาษีซื้อประกันชีวิตด้วยความเกรงใจ เป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง

>> เจ้าหน้าที่ประจำอำเภอขายของพลาสติกสำหรับใส่บัตรประชาชน เป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง

>> เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ. เปิดสถาบันติวสอบ ภาค ก. ของสำนักงาน ก.พ. โดยไม่ได้เป็นคณะกรรมการในการออกข้อสอบ เป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เนื่องจากคนอาจคาดหมายได้ว่าเจ้าหน้าที่ท่านนั้นอาจจะรู้ข้อสอบของ ก.พ. ได้

>> นิติกร สำนักงาน ก.พ. ทำหน้าที่อยู่ส่วนงานวินัย ไม่ได้มีหน้าที่ในการพิจารณาอุทธรณ์เปิดรับแก้อุทธรณ์และเรียกปรับเงิน เป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เนื่องจากคนอาจเข้าใจได้ว่าได้รับสิทธิพิเศษจากการจ้างนิติกรท่านนั้น

★ **ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ มาตรา 83(4)**

- ประมาท >> เลินเล่อ เผลอลืมสติ
- เลินเล่อ >> ขาดความระมัดระวัง ไม่รอบคอบ

ดังนั้น ประมาทเลินเล่อ จึงหมายถึง ขาดความระมัดระวัง ไม่รอบคอบ เผลอ หรือหลงลืม

>> เช่น เจ้าหน้าที่การเงินล้มบัญชีเงิน จนทำให้เงินหาย 20,000 บาท ต่อมาเจ้าหน้าที่การเงินนำเงินมาชดใช้เต็มจำนวน เป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง แต่ไม่ได้เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายอย่างร้ายแรง เนื่องจากได้ชดใช้เยียวยาความเสียหายแล้ว จึงเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

★ **ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้**

- เสียความเที่ยงธรรม หรือ
- เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน **มาตรา 83 (5)**

เกียรติศักดิ์ คือ ฐานะที่ได้รับการสรรเสริญ >> เช่น ครูฝ่ายปกครอง ข้าราชการทั่วไป ข้าราชการระดับสูง มีเกียรติศักดิ์ที่แตกต่างกันออกไปตามตำแหน่งหน้าที่

การกระทำใดจะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ ให้คำนึงถึงหลักวิญญูชนทั่วไป กล่าวคือ บุคคลธรรมดาทั่วไปมักจะใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในกรณีนั้นๆ

★ **ต้องไม่เป็นการผู้จัดการ หรือ ผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงาน คล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท มาตรา 83 (6)**

ปฏิบัติ / ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ*

- โดยมีชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
- โดยทุจริต

มาตรา 85 (1)

องค์ประกอบ

1. มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ
2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
3. เพื่อ...
  - ให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด
  - ให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้ (เจตนา + เจตนาทุจริต)

*หน้าที่ราชการ พิจารณาจาก กฎหมายหรือระเบียบ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง คำสั่ง หรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา พฤติการณ์

กรณีตัวอย่างการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

>> เจ้าหน้าที่ศุลกากรกลั่นแกล้งผู้ขนส่งสินค้า โดยการกักสินค้าซึ่งเป็นของสดไว้เป็นเวลานานกว่า 1 สัปดาห์ ทำให้สินค้าเน่าเสียและเกิดความอย่างร้ายแรง มีมูลค่าความเสียหายกว่า 1 ล้านบาท แม้เจ้าหน้าที่ศุลกากรท่านนั้นจะไม่ได้ประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว แต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

รู้หรือไม่? ความหมายของคำว่า... “ให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้” หมายความว่าอะไร >> หมายถึง ประโยชน์ที่ได้รับไม่ว่าจะเป็นเงินและไม่ใชเงิน ถึงแม้ว่าจะได้รับแล้วหรือยังไม่ได้ก็ตาม ก็ผิดตามมาตรานี้

ตัวอย่าง

>> กรรมการตรวจรับเรียกรับเงินจากบริษัทเพื่อให้ผ่านการตรวจรับ แม้ว่าจะยังไม่ได้รับเงินที่เรียกก็ถือว่าเป็นความผิดสำเร็จแล้ว

ระวังนะ! แค่เรียกรับก็เป็นความผิดแล้ว

>> ผู้รับเหมาก่อสร้างบอกรวมการตรวจรับงานก่อสร้างว่าหากตรวจงานก่อสร้างให้ผ่านจะให้กรรมการไปพักที่โรงแรมห้าดาวของตน 2 คืน โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หากกรรมการท่านนั้นไปพักจะมีความผิดวินัยได้

★ **ละทิ้ง/ทอดทิ้ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง มาตรา 85 (2)**

ตัวอย่าง การละทิ้ง หรือทอดทิ้ง จนเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง

>> เจ้าหน้าที่ถูกมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อยู่เวรยามที่สำนักงาน แต่กลับออกไปทานอาหารด้านนอก ปรากฏว่าไฟไหม้สำนักงาน

>> เจ้าหน้าที่พาผู้ต้องขังออกจากเรือนจำไปโรงพยาบาล โดยระหว่างนั้นแวะไปสูบบุหรี่ทำให้นักโทษหนีหายไป

★ **ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร มาตรา 85 (3)**

การนับเวลาเกินกว่า 15 วัน ติดต่อกัน นับอย่างไร ?

หลักคือ ไม่นับวันหยุดที่อยู่ห้วงกับท้าย แต่นับวันหยุดที่คร่อมอยู่ตรงกลาง

ตัวอย่างที่ 1 นางต้องตา ไม่มาทำงานในวันที่ 6 มกราคม และกลับมาทำงานอีกครั้งในวันที่ 22 การนับจะต้องนับแต่วันที่ 6 โดยไม่นับวันที่ 4-5 ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ (เสาร์-อาทิตย์) แต่จะนับวันที่ 11-12 และ 18-19 รวมไปด้วย ดังนั้น นางต้องตาขาดงานไปรวม 16 วัน

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
			1	2	3	4
5	6 ✕	7 ✕	8 ✕	9 ✕	10 ✕	11 ✕
12 ✕	13 ✕	14 ✕	15 ✕	16 ✕	17 ✕	18 ✕
19 ✕	20 ✕	21 ✕	22 	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ตัวอย่างที่ 2 นางต้องตา ไม่มาทำงานในวันที่ 6 มกราคม และกลับมาทำงานอีกครั้งในวันที่ 20 มกราคม การนับจะต้องนับแต่วันที่ 6 มกราคม โดยไม่นับวันที่ 4-5 และ 18-19 ซึ่งเป็นวันหยุดราชการ (เสาร์-อาทิตย์) รวมไปด้วย แต่จะนับวันที่ 11-12 ดังนั้น นางต้องตาขาดงานไปรวม 12 วัน

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
			1	2	3	4
5	6 ✘	7 ✘	8 ✘	9 ✘	10 ✘	11 ✘
12 ✘	13 ✘	14 ✘	15 ✘	16 ✘	17 ✘	18 ✘
19 ✘	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

กรณีศึกษา

อากิจ เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ ได้ขาดราชการ เพื่อไปปลูกข้าวโพดให้น้องณี ตั้งแต่วันศุกร์ที่ 4 พฤศจิกายน 2567 และได้กลับมาทำงาน ในวันจันทร์ที่ 14 พฤศจิกายน 2567 ต่อมาในวันพุธที่ 16 พฤศจิกายน 2567 อากิจ ก็ได้ขาดราชการไป และไม่กลับมาทำงานอีกเลย (ปัจจุบันวันที่ 25 ธันวาคม 2568) กรณีดังกล่าว อากิจ จะกระทำผิดวินัยฐานใด อย่างไร

SUNDAY	MONDAY	TUESDAY	WEDNESDAY	THURSDAY	FRIDAY	SATURDAY
		1	2	3	4 ✘	5 ✘
6 ✘	7 ✘	8 ✘	9 ✘	10 ✘	11 ✘	12 ✘
13 ✘	14	15	16 ✘	17 ✘	18 ✘	19 ✘
20 ✘	21 ✘	22 ✘	23 ✘	24 ✘	25 ✘	26 ✘
27 ✘	28 ✘	29 ✘	30 ✘			

>> วันที่ 4 พฤศจิกายน 2567 ถึงวันจันทร์ที่ 14 พฤศจิกายน 2567 ถือว่าอากิจจะทำงานรวม 8 วัน จึงยังไม่ถือว่ามีความผิดทางวินัยฐานละทิ้งราชการ แต่หลังจากนั้นวันพุธที่ 16 พฤศจิกายน 2567 อากิจ ก็ได้ขาดราชการไป ไม่กลับมาอีกเลย ถือว่าละทิ้งราชการแล้ว (โดยไม่นับ 8 วันแรกต่อไปด้วย เนื่องจากเป็นคนละช่วงกัน)

ข้อสังเกต... การละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดไว้ว่าให้ไล่ออกจากราชการสถานเดียว การนำเงินมาคืน (กรณีทุจริตด้วย) ไม่สามารถนำมาเป็นเหตุผลหย่อนได้

กรณีศึกษา

กรณีที่ 1 นายณเดช กลุ่มหล่อ มาดเข้ม เพิ่งสอบบรรจุเข้ารับราชการได้ในตำแหน่งวิศวกรโยธา ระดับปฏิบัติการ เมื่อเข้ามาทำงานก็เป็นขวัญใจของสาวๆ ทั้งกรม นายณเดชเพิ่งเข้ารับราชการเงินเดือนน้อย แต่อยากมีรถ มีบ้าน จึงทำอาชีพเสริมเป็นตัวแทนขายประกันชีวิตของบริษัทแห่งหนึ่ง โดยอาศัยความหล่อของตัวเองขายประกันให้กับสาวๆ ในช่วงเวลาพักกลางวันและหลังเลิกงาน

>> ช่วงเวลาพักกลางวันและหลังเลิกงานสามารถทำได้ไม่ผิดวินัย

กรณีที่ 2 ภูวดล เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลปฏิบัติการเป็นกลุ่มหล่อชอบท่องเที่ยวและชอบหวานเสน่ห์หญิงสาวทุกๆ วันเวลา 10.00 น. นายภูวดลจะดื่มกาแฟดูอินเทอร์เน็ตหาทริปและตัวท่องเที่ยวราคาถูกและเดินไปยังโต๊ะสาวๆ ในกองเดียวกันพูดคุยหยอกล้อจนถึงเวลา 12.00 น. ต่อมาในวันศุกร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2567 ถึงวันอังคารที่ 22 พฤศจิกายน 2567 ภูวดลไม่มาทำงานแล้วยื่นใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชา ในวันพุธที่ 23 พฤศจิกายน 2567 แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าในช่วงเวลาดังกล่าวภูวดลเดินทางไปเที่ยวกับภริยาร่วมสาวสวยประจำกองที่ประเทศเวียดนาม

>> ภูวดลกระทำผิดฐานทอดทิ้งราชการ

กรณีที่ 3 นายกันและนายโตโน่ นายช่างรังวัดระดับปฏิบัติการ ได้รับมอบหมายให้ออกไปทำการรังวัดที่ดินของราษฎร ที่มายื่นขอรังวัดไว้กับสำนักงานที่ดิน จำนวน 2 ราย นายกันและนายโตโน่ จึงแบ่งพื้นที่ไปทำการรังวัดและแยกย้ายกัน เมื่อนายกันไปถึงได้เรียกและรับเงินจากราษฎรผู้ยื่นขอรังวัด แปลงละ 5,000 บาท โดยอ้างว่าเป็นค่าธรรมเนียมในการรังวัดและหากไม่จ่ายเงิน จะไม่ทำการรังวัดที่ดินและไม่ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3) ให้ หลังจากรังวัดที่ดินเสร็จนายกันก็นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

ส่วนนายโตโน่ได้ไปทำการรังวัดให้กับเจ้าของที่ดิน ที่เป็นเจ้าของโรงแรม โดยไม่เรียกและรับเงินแต่อย่างใด เมื่อรังวัดเสร็จ เจ้าของโรงแรมได้เชิญไปรับประทานอาหาร และหลังจากนั้นนายโตโน่ ก็ได้ไปรับประทานอาหารที่โรงแรมนี้เป็นประจำทุกวัน โดยทางโรงแรมไม่คิดเงินและยังมอบบัตรที่พักโรงแรมฟรีให้ซึ่งนายโตโน่ ก็รับไว้

>> การกระทำของนายกันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เรียกรับเงินจากประชาชน เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ส่วนนายโตโน่เป็นการอาศัยตำแหน่งของตนในการหาประโยชน์ จึงถือว่าทั้งสองกระทำผิดวินัย

วินัยต่อผู้ร่วมงาน

ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ มาตรา 82 (7)

“ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ” หมายถึง

- ข้าราชการประเภทต่างๆ
- พนักงานส่วนท้องถิ่น
- พนักงานราชการ
- ลูกจ้างประจำ
- ลูกจ้างชั่วคราว
- เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นๆ

รู้หรือไม่ ความสุภาพเรียบร้อยและการรักษาความสามัคคีเป็นสิ่งที่ข้าราชการต้องพึงปฏิบัติ ทั้งในและเวลาออกราชการ

ต้องไม่กลั่นแกล้ง กดขี่ ข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ มาตรา 83 (7)

ต้องไม่กระทำการล่วงละเมิด/คุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. 2553 มาตรา 83 (8)

ความผิดตามมาตรา 83 ไม่ได้จำกัดเพศ และต้องเป็นเหตุให้เดือดร้อนรำคาญใจ

กรณีศึกษา

ตุ๊กกี้ ข้าราชการสาว ไปทำผมตอนเช้า เพื่อเตรียมตัวไปงานในตอนเย็นกับบู๊บู๊ แฟนหนุ่ม เมื่อเข้ามาที่ทำงาน จึงขอให้ส้มเซ็งปิดพัดลม เพราะกลัวผมจะเสียทรง ส้มเซ็งไม่ยอม จึงแย่งกันเปิด-ปิดพัดลม อยู่หลายครั้ง ตุ๊กกี้โมโห จึงขว้างแก้วน้ำใส่ส้มเซ็งจนหัวแตก ส้มเซ็งไม่ยอม จึงไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ แต่สุดท้ายทั้งสองยอมความไม่เอาเรื่องกัน

>> ทั้งสองผิดฐานไม่รักษาความสามัคคีกัน

การยอมความกันหรือการถอนเรื่องร้องเรียนไม่ถือว่าทำให้เรื่องวินัยระงับ

วินัยต่อประชาชน

ต้องต้อนรับให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน มาตรา 82 (8)

- ต้อนรับ
- ให้ความสะดวก
- ให้ความเป็นธรรม
- ให้การสงเคราะห์

ประชาชน/ ผู้ติดต่อราชการ
เกี่ยวกับหน้าที่ของตน

บริการประทับใจ

1. ยิ้มแย้มแจ่มใส
2. เต็มใจช่วยเหลือ
3. ไม่เบื่อคำถาม
4. พังความครบถ้วน
5. รีบด่วนบริการ
6. อ่อนหวานน่ารัก
7. ไม่สีกแต่ทำ
8. น้ำคำไพเราะ
9. เหมาะสมสถานที่
10. ไม่มีนอกใน

บริการยอดเยี่ยม

1. ปากหมา
2. หน้ายักษ์
3. ตักตวง
4. ถ่วงเรื่อง
5. เชื่องช้า
6. ล้ำสมัย
7. ไม่แน่ชัด
8. ปิดสวะ
9. ละเลย
10. เฉยชา

ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ มาตรา 83 (9)

1. เป็นการกระทำในฐานะที่เป็นข้าราชการ
2. ผู้ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่หรือ ข่มเหง ต้องอยู่ในฐานะประชาชนผู้มาติดต่อราชการ
3. เป็นการดูหมิ่น เหยียดหยามกดขี่ ข่มเหง
- 4.เจตนาหรือจงใจ

ดูหมิ่น >> ดูถูกว่าไม่จริง ไม่เก่งจริง
ไม่เพียงคำพูดเท่านั้น รวมถึงกิริยาท่าทางด้วย

ข่มเหง >> ใช้กำลังรังแก

เหยียดหยาม >> การกล่าวถ้อยคำ
หรือแสดงกิริยาอาการดูถูกหรือรังเกียจ

กรณีศึกษา

กัสจ้ง นักจิตวิทยา ระดับปฏิบัติการ ทะเลาะกับใหม่เพื่อนบ้าน เหตุเนื่องมาจาก ใหม่มีความสัมพันธ์กับโดม ซึ่งเป็นแฟนหนุ่มของกัสจ้ง โดยกัสจ้งได้ตบหูใหม่ และอ้างว่าเป็นท่าประกอบเพลง คับหู อีกทั้งยังขว้างก้อนหินเข้าไปในบ้าน แต่ไม่ถูกใหม่ ในระหว่างนั้นมีเพื่อนบ้านใกล้เคียงมาห้าม แต่กัสจ้งก็ไม่ยอมฟัง แต่กลับหยิบโทรศัพท์ขว้างใส่กระจกบ้านใหม่ เป็นเหตุให้กระจกบานประตูหน้าบ้านใหม่แตก

>> กัสจ้งไม่มีความผิดฐานข่มเหงประชาชน เนื่องจากประชาชนต้องเป็นประชาชนที่มาติดต่อราชการ แต่อาจมีความผิดฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนได้

วินัยต่อตนเอง

ต้องรักษาชื่อเสียงของตนรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย
มาตรา 82 (10)

ประพฤติก้าวอย่างร้ายแรง มาตรา 85 (4)
แนวทางการพิจารณา “ประพฤติก้าว”

- ไม่รักษาชื่อเสียงของตน
- ไม่รักษาเกียรติของตำแหน่งหน้าที่ของตน
  - เสียเกียรติของตำแหน่งหน้าที่ราชการ
  - สังกมรังเกียจ
  - กระทำโดยเจตนา

>> เช่น ดื่มสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมาสุราจนเสียราชการ เมาสุราเป็นเหตุให้มีเรื่อง
สมัครใจชกต่อยทะเลาะวิวาทกัน เบิกค่าเช่าบ้านเป็นเท็จ

รู้หรือไม่ มีคู่/เป็นคู่ ต่างกับ มีภรรยา/เป็นภรรยา

• มีคู่ เป็นคู่

กรณีว่าจะจะเป็นคู่หรือมีคู่ให้ดูที่ผู้หญิงเป็นหลัก >> เช่น นายเอกมีครอบครัวอยู่แล้ว
โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส แต่เป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปว่านายเอกอยู่กินกันกับนางอ้อย
นางนกมีครอบครัวแล้ว แต่ก็ได้ไปมีความสัมพันธ์กับนายเอก ถือว่านางนกมีคู่ โดยมีนายเอก
เป็นคู่ เป็นการประพฤติก้าวอย่างร้ายแรง ผิดวินัยอย่างร้ายแรง

• มีภรรยา/เป็นภรรยา

>> เช่น นางสาวพร สาวโสด มีความสัมพันธ์กับนายกร โดยนายกรมีครอบครัวอยู่แล้ว
จึงถือได้ว่า นางนกเป็นภรรยา เป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ขฐานไม่รักษาชื่อเสียง
ของตน

กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษา
ถึงที่สุด ให้จำคุกหรือให้ได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่
ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ มาตรา 85 (6)

โทษทางวินัย มี 5 สถาน

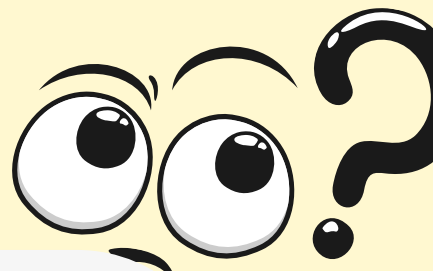
1	ภาคทัณฑ์	ไม่ร้ายแรง
2	ตัดเงินเดือน	ไม่ร้ายแรง
3	ลดเงินเดือน	ไม่ร้ายแรง
4	ปลดออกจากราชการ	ร้ายแรง
5	ไล่ออกจากราชการ	ร้ายแรง

ที่มา : เอกสารประกอบการบรรยาย
โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้และการใช้
กฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
เรื่อง เปลี่ยนโทษทางวินัยที่เอื้อ ให้กลายเป็นอ้อ
โดย สำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ.

การจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารงานพัสดุให้ถูกกฎหมาย

“
จะทำอย่างไร...
ให้การจัดซื้อจัดจ้างถูกกฎหมาย
ไม่ผิดวินัย ไม่ต้องรับผิดทางละเมิด
ไม่ติดคุก
”

หลักการทั่วไปของการจัดหาพัสดุ

1. หลักความเป็นธรรม

การดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุ ส่วนราชการจะต้องดำเนินการอย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ เช่น ผู้เสนอราคาแต่ละรายต้องสามารถทำคำเสนอราคาได้อย่างเสรี หรือส่วนราชการจะกำหนดคุณสมบัติของครุภัณฑ์เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งไม่ได้ (ลือคสเปค)

2. หลักความโปร่งใส

การพัสดุจะต้องมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส และจัดให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม และเปิดเผย เช่น การจัดให้มีการประกาศเผยแพร่การจัดหาพัสดุของส่วนราชการ การแสดงผลการเสนอราคาโดยเปิดเผย

3. หลักผลประโยชน์ตอบแทนสูงสุด

ผู้ที่ชนะการเสนอหรือประกวดราคา จะต้องมีความสมบัติเหมาะสมที่สุด มีการเสนอผลประโยชน์แก่รัฐดีที่สุดและรัฐจะต้องได้รับผลประโยชน์ตอบแทนสูงสุด หรือใช้จ่ายเงินน้อยที่สุด

● การฟ้องคดีในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง-สัญญา

1. การฟ้องคดีเกี่ยวกับประกาศเพื่อให้ได้มาซึ่งคู่สัญญา
2. การฟ้องคดีเกี่ยวกับการยกเลิกกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งคู่สัญญา
3. การฟ้องคดีเกี่ยวกับผลการพิจารณาผู้ที่จะเป็นคู่สัญญา
4. การฟ้องคดีเกี่ยวกับเนื้อหาของประกาศหรือข้อกำหนด
5. การฟ้องเรียกให้คู่สัญญาปฏิบัติตามสัญญา
6. การฟ้องเรียกเอาค่าเสียหายภายหลังบอกเลิกสัญญา
7. การฟ้องขอคืนหลักประกันสัญญา
8. การสั่งลงโทษทัณฑ์งาน

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ

(1) การกำหนดคุณสมบัติพัสดุที่อาจเป็นการกีดกันและเอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคาบางราย

ตัวอย่างคำพิพากษาที่ อ.291/2566

ผู้ถูกฟ้องคดีจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะพัสดุที่ต้องการซื้อ โดยไม่ได้กำหนดให้ชัดเจนว่าโรงงานที่ผลิตต้องเป็นโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐานเลขที่ มอก. 9001 หรือ มอก. 9002 ในกิจการและขอบข่ายที่ได้รับการรับรองจาก สมอ. ตามที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ อีกทั้งผู้ประกอบการ 5 ราย ที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ขอข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะวัสดุเพื่อนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะเครื่องสูบน้ำดับเพลิงมีเพียงบริษัท พ. เท่านั้นที่เป็นผู้ผลิต

เครื่องสูบน้ำชนิดดูดทางเดียว ซึ่งสามารถใช้งานดับเพลิงได้ และได้รับอนุมัติจดทะเบียนผลิตภัณฑ์จาก สมอ. และมีรายละเอียดผลิตภัณฑ์ตรงตามที่คุณถูกฟ้องคดีกำหนด กรณีจึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของเครื่องสูบน้ำดับเพลิงที่ต้องการซื้อนอกเหนือไปจากหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้ โดยไม่มีเหตุผลอันควร จึงมีผลทำให้ประกาศพิพากษาเฉพาะในส่วนที่กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะเครื่องสูบน้ำดับเพลิงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ

(2) การกำหนดลักษณะของพัสดุที่มีผลให้ผู้เสนอราคา รายเดียวมีคุณสมบัติ

คำพิพากษาที่ อ.344/2556

เครื่องสูบน้ำแบบแรงเหวี่ยงหนีศูนย์กลางเป็นผลิตภัณฑ์ซึ่งยังไม่มี
การกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมไว้ แต่มีผู้ได้รับการ
จดทะเบียนผลิตภัณฑ์ไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรมจำนวน 6 ราย
ซึ่งจากการพิจารณาเปรียบเทียบกับรายละเอียดหรือคุณลักษณะ
เฉพาะของเครื่องสูบน้ำที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดแล้วเห็นว่า มีบริษัท
ผู้ผลิตที่ผลิตเครื่องสูบน้ำ ซึ่งมีรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะ
ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดคือ บริษัท ก. และบริษัท ค. แต่บริษัท
หรือโรงงานที่ได้รับการรับรองระบบคุณภาพในระดับสากลตาม
มาตรฐาน 150 9001- 2000 ตามข้อกำหนดของผู้ถูกฟ้องคดี
มีเพียงบริษัท ค. เท่านั้น ซึ่งเป็นการไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกัน
อย่างเป็นธรรม

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ

(3) การกำหนดลักษณะของพัสดุที่ผู้เสนอราคาหลายรายมีคุณสมบัติ

คำพิพากษาที่ อ.965/2556

การประกาศกำหนดคุณลักษณะของพัสดุต้องมิใช่เป็นการเปิดกว้างและเกิดการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม เมื่อตามเอกสารตารางแสดงตัวแทนจำหน่ายรถบดสันสะเทือน ปรากฏว่ามีบริษัทผู้เข้าร่วมเสนอราคาจำนวน 16 บริษัท และบริษัททั้ง 16 บริษัทล้วนเป็นบริษัทผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายที่มีกิจการในประเทศไทยทั้งสิ้น และต่างเป็นบริษัทหรือตัวแทนจำหน่ายรถบดสันสะเทือนต่างยี่ห้อกัน อีกทั้งเมื่อพิจารณารายละเอียดของประกาศประกวดราคาก็ไม่มีข้อความตอนใดอันแสดงให้เห็นได้ว่าประกาศดังกล่าวกำหนดคุณลักษณะเฉพาะกลุ่มใดหรือกลุ่มบริษัทใดเป็นการเฉพาะ ประกาศดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการเปิดกว้างและเกิดการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การพิจารณาของสำนักงบประมาณ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดเงื่อนไขในการจัดซื้อรถบดสันสะเทือนโดยให้ผู้เสนอราคาจะต้องรับประกันว่ามีอะไหล่สำรองเพื่อการบำรุงรักษาตามอายุการใช้งานไม่น้อยกว่า 5,000 ชั่วโมง การทำงาน และมีศูนย์บริการอยู่ห่างจากผู้ถูกฟ้องคดีไม่เกิน 100 กิโลเมตร การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวเป็นการกำหนดเพื่อประโยชน์ของทางราชการในการซ่อมแซมบำรุงรักษา และบริการด้านอะไหล่ภายหลังการขายให้มีความชัดเจนแน่นอนเกิดประโยชน์ในระยะยาว และการมีศูนย์บริการอยู่ในเขตจังหวัดนครนายกหรือจังหวัดใกล้เคียงรัศมีโดยรอบไม่เกิน 100 กิโลเมตร จะทำให้การซ่อมแซมบำรุงรักษาเป็นไปอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ และจะทำให้การปฏิบัติงานของเครื่องจักรเป็นไปอย่างต่อเนื่องมีประสิทธิภาพและประหยัดงบประมาณในการซ่อมบำรุง จึงไม่มีลักษณะเป็นการกีดกันให้ผู้ผลิตหรือผู้ขายพัสดุในประเทศสามารถเข้าแข่งขันในการเสนอราคาต่อผู้ถูกฟ้องคดี

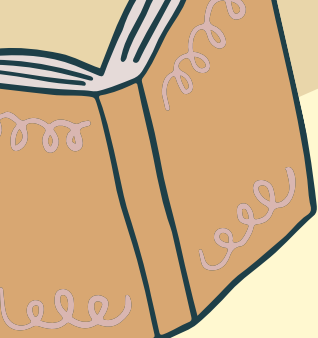

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ

(4) การกำหนดคุณสมบัติทางเทคนิคของเครื่องคอมพิวเตอร์ คำพิพากษาที่ อ.313/2554

โดยที่ CPU Intel Celeron เป็นหน่วยประมวลผลกลางที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถจัดหาหน่วยประมวลผลกลาง Intel Celeron ที่มีจำหน่ายทั่วไปในท้องตลาดมาประกอบเป็นส่วนประกอบในเครื่องคอมพิวเตอร์ของแต่ละยี่ห้อได้ รวมถึงผู้ฟ้องคดีซึ่งประกอบกิจการเกี่ยวกับการประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ ยี่ห้อ ATEC อันเป็นคอมพิวเตอร์ยี่ห้อหนึ่งที่จำหน่ายในท้องตลาด ก็สามารถจัดจำหน่ายทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ CPU ยี่ห้อ Intel และ CPU ยี่ห้อ AMD การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ออกประกาศประมูลซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์โดยระบุให้ใช้หน่วยประมวลผลกลาง (CPU) Intel Celeron ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีผู้จำหน่ายในท้องตลาดเป็นการทั่วไป และยังคงทำให้เกิดการแข่งขันในระหว่างผู้เข้าเสนอราคาได้ จึงมิได้เป็นการกีดกันหรือเอื้อประโยชน์หรือเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบกิจการประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์จำหน่ายรายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ

การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะของพัสดุ

(5) การกำหนดคุณสมบัติรวมงาน / แบ่งงาน

คำพิพากษาที่ อ.159/2548

การสอบราคาโดยรวมงานแต่ละงาน ในการสอบราคาคราวเดียวกัน หากเป็นการกำหนดคุณสมบัติของงานจ้างเพื่อเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีย่อมมีอำนาจดำเนินการได้ โดยต้องเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ต่อทางราชการโดยแท้จริง เมื่อการประกาศสอบราคาในงานทั้ง 3 งาน คือ งานจ้างเหมาเอกชนรักษาความปลอดภัย งานทำความสะอาด และงานดูแลสนามหญ้าสวนหย่อม มีความซ้อนเหลื่อมกันอยู่ในเรื่องเวลาทำงาน หากให้เอกชนต่างรายเป็นผู้รับจ้างงานแต่ละงาน อาจก่อให้เกิดปัญหาในการรักษาความปลอดภัยของอาคารสถานที่และทรัพย์สินของทางราชการได้ ทั้งยังอาจก่อให้เกิดปัญหาในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับจ้างได้ หากเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการขึ้น เนื่องจากเป็นการยากที่จะพิสูจน์ว่าความเสียหายที่เกิดจากความผิดหรือบกพร่องของฝ่ายใด เมื่อการสอบราคาเป็นไป เพื่อประโยชน์ของทางราชการผู้ถูกฟ้องคดีจึงย่อมมีอำนาจกำหนดได้

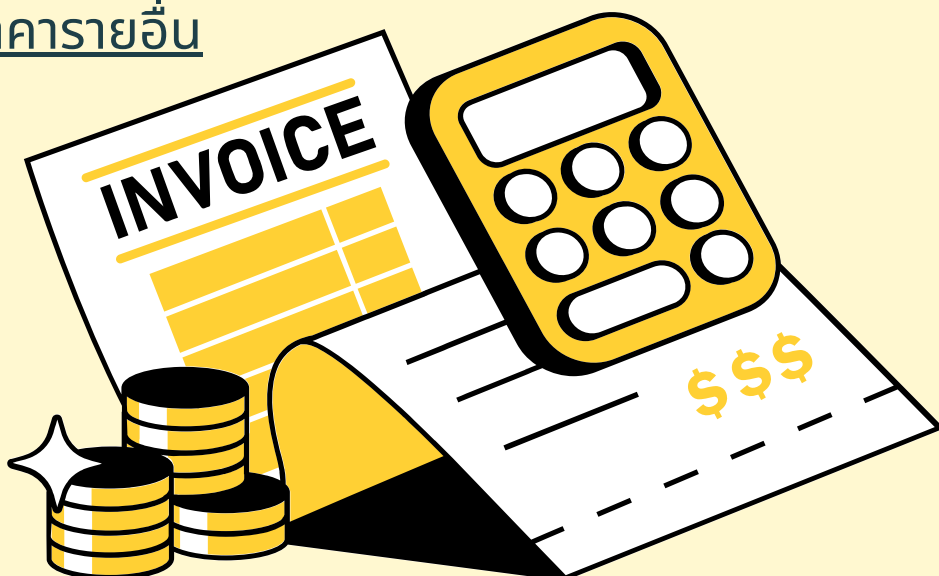
การตรวจสอบความครบถ้วน ของเอกสารเสนอราคา

(1) ราคาที่เสนอต้องรวมภาษีและค่าใช้จ่ายทั้งปวง

คำพิพากษาที่ อ.550/2554

ในใบเสนอราคาผู้ฟ้องคดีได้กรอกข้อความในข้อ 2 ช่องราคา ต่อหน่วย เป็นเงิน 448,000 บาท ส่วนในช่องภาษีมูลค่าเพิ่ม (ถ้ามี) ไม่มีการกรอกข้อความ และได้กรอกข้อความจำนวนเงินเป็นตัวหนังสือว่า สี่แสนสี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน โดยมีข้อความตามแบบใบเสนอราคา ต่อท้ายว่า เป็นราคาที่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มรวมทั้งภาษีอากรอื่น และค่าใช้จ่ายทั้งปวงไว้ด้วยแล้ว จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้เสนอราคา เป็นเงินบาทและเสนอเพียงราคาเดียว และราคาที่เสนอก็คือตรงกันทั้ง ตัวเลขและตัวอักษรตามที่กำหนดไว้เอกสารสอบราคาชื่อครุภัณฑ์ยาน พาหนะและขนส่งตามประกาศของผู้ถูกฟ้องคดี การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ ระบุจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่มก็ไม่ทำให้คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา เข้าใจผิดในสาระสำคัญและไม่มีผลทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ ต่อผู้เสนอราคารายอื่น

การตรวจสอบความครบถ้วน ของเอกสารเสนอราคา

(2) หนังสือรับรองการจดทะเบียนต้องเป็นปีปัจจุบัน

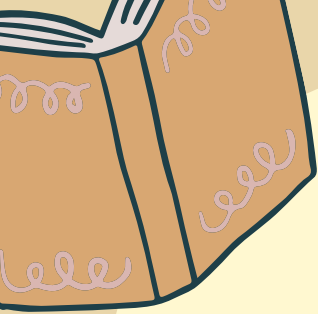
คำพิพากษาที่ อ.149/2551

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดให้ผู้เสนอราคาจะต้องยื่นหนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทปีปัจจุบันแนบไปพร้อมกับซองเสนอราคาก็เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบในเรื่องคุณสมบัติและสถานะของผู้เสนอราคา ว่ายังเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทหรือไม่ เมื่อปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีเพิ่งจะมีประกาศประกวดราคาจ้างใหม่(ครั้งที่ 2) เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2544 ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีต้องกำหนดวันยื่นซองเสนอราคาไปในปี พ.ศ. 2545 คือ วันที่ 30 มกราคม 2545 เช่นนี้ จึงเห็นว่าปีปัจจุบันในกรณีนี้หมายถึงระยะเวลาคาบเกี่ยว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จนถึงวันที่ 30 มกราคม 2545 มิใช่เฉพาะปี พ.ศ. 2544 เท่านั้น เมื่อบริษัท ก. ได้แนบสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทที่นายทะเบียนจังหวัด ออกให้เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2544 จึงถือว่าเป็นการยื่นเอกสารหลักฐานภายในขั้นตอนของการประกวดราคาต่อเนื่องติดต่อกันมาจนถึงขั้นตอนการยื่นซองเสนอราคา

(3) ข้อพิจารณาเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของหนังสือรับรองผลงาน

คำพิพากษาที่ อ.383/2560

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด โดยยื่นหนังสือรับรองผลงานการก่อสร้างศาลากลางน้ำทรงจัตุรมุข แต่หนังสือของผู้ฟ้องคดีไม่มีเนื้อหาที่จะแสดงถึงการรับรองผลงานได้ อีกทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่า ผลงานตามหนังสือรับรองเป็นผลงานของผู้ฟ้องคดีจริง หนังสือรับรองผลงานดังกล่าวจึงไม่มีความน่าเชื่อถือผู้ถูกฟ้องคดียอมมีอำนาจที่จะไม่รับราคา และไม่ทำสัญญาสัญญากับผู้ฟ้องคดี การที่ผู้ถูกฟ้องคดียกเลิกการสอบราคาดังกล่าวเพื่อดำเนินการสอบราคาใหม่ จึงเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย

การตรวจสอบความครบถ้วน ของเอกสารเสนอราคา

(4) การขุด ลบ ตก เติม แก้ไข ต้องลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี)

คำพิพากษาที่ อ.100/2556

ในการกำหนดให้ผู้เสนอราคาต้องลงลายมือชื่อของผู้เสนอราคาพร้อมประทับตรา (ถ้ามี) กำกับไว้ทุกแห่งที่มีการขุดลบ ตก เติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อความในเอกสารนั้น เป็นการกำหนดเงื่อนไขเพื่อเป็นการยืนยันว่าการแก้ไขข้อความต่างๆ ในเอกสารเกิดจากการกระทำของผู้เสนอราคาเอง และเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้เสนอราคากล่าวอ้างว่าไม่ได้เป็นผู้แก้ไขข้อความในเอกสารเสนอราคาในภายหลังได้ ดังนั้น การที่ผู้ผูกฟองคดีได้กำหนดเงื่อนไขในประกาศว่า หากมีการขุดลบ ตก เติม แก้ไข เปลี่ยนแปลง ผู้เสนอราคาจะต้องลงลายมือชื่อของผู้เสนอราคาพร้อมประทับตรา (ถ้ามี) กำกับไว้ด้วยทุกแห่ง นั้น ข้อกำหนดดังกล่าวจึงถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญในการพิจารณาตัดสินให้ผู้ยื่นเสนอการรายได้เป็นผู้มีสิทธิได้รับการคัดเลือกให้ประมูล เมื่อผู้ผูกฟองคดีได้ยื่นใบยื่นข้อเสนอโดยมีการขุดลบ ตก เติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงข้อความในเอกสาร แต่ไม่ลงลายมือชื่อผู้ผูกฟองคดีพร้อมประทับตรากำกับไว้ครบถ้วนทุกตำแหน่ง และกรอกข้อความในใบยื่นข้อเสนอไม่ถูกต้อง จึงเป็นการยื่นเอกสารผิดเงื่อนไขและทำให้ผู้ผูกฟองคดีเป็นผู้ไม่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกให้มีสิทธิเข้าเสนอราคา

การตรวจสอบความครบถ้วน ของเอกสารเสนอราคา

(5) กรณียื่นเอกสารไม่ครบ

คำพิพากษาที่ อ.1226/2565

การที่ผู้ฟ้องคดียื่นใบเสนอราคาทางระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ โดยระบุในบัญชีเอกสารส่วนที่ 1 ว่ามีบัญชีผู้ถือหุ้นรายใหญ่ จำนวน 8 แผ่น แต่ไม่แนบไฟล์บัญชีผู้ถือหุ้นรายใหญ่อ้างกล่าว เป็นความบกพร่องในการกรอกเอกสารและการเสนอราคาของผู้ฟ้องคดี และถือว่าเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นหลักฐานการยื่นข้อเสนอไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน การที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาไม่พิจารณาราคาที่ผู้ฟ้องคดีเสนอ จึงเป็นการกระทำที่ชอบตามเอกสารประกวดราคาจ้าง

(6) กรณีไม่ได้ยื่นหลักฐานทางการเงิน

คำพิพากษาที่ อ.215/2565

เมื่อเอกสารประกวดราคาจ้างฯ ได้กำหนดรายการของเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้เสนอราคาต้องยื่นมาพร้อมกับการเสนอราคาทางระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้คำว่า "อย่างน้อยต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้" ย่อมแสดงให้เห็นว่าเอกสารหลักฐานตามรายการที่กำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคาฯ เป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่ผู้เสนอราคาต้องยื่นมาพร้อมกับการเสนอราคาเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาฯ ใช้ในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคา เอกสารหลักฐานดังกล่าวจึงมีความสำคัญในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาอย่างมีนัยสำคัญ การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นหนังสือแสดงหลักฐานทางการเงินที่แสดงให้เห็นถึงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน ตลอดจนรายละเอียดที่แสดงถึงฐานะทางการเงินอื่นๆ ของผู้ฟ้องคดี คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาฯ จึงมีสิทธิที่จะไม่รับพิจารณาราคาของผู้ฟ้องคดี โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงหรือส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

ข้อพิพาทในขั้นตอน การก่อให้เกิดสัญญา

รู้หรือไม่..

การส่งประกาศสอบราคาตามระเบียบ
ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงาน
หรือเจ้าหน้าที่ที่จะต้องส่งประกาศสอบราคา
ให้แก่ผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างรายหนึ่งรายใด
โดยเฉพาะ กำหนดแต่เพียงให้จัดส่งไปยัง
ผู้มีอาชีพขายหรือรับจ้างทำงานนั้นให้มากที่สุด
ที่จะทำได้จึงเป็นการให้ดุลพินิจแก่หน่วยงาน
และเจ้าหน้าที่ในการจัดส่งประกาศ

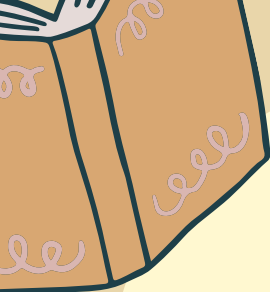

ข้อพิพาทในขั้นตอนการก่อให้เกิดสัญญา

(1) กรณีไม่ได้ส่งประกาศสอบราคาให้ผู้ประกอบการบางราย ที่ขอทราบข้อมูลข่าวสาร

คำพิพากษาที่ อ.65/2553

ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ เพื่อขอทราบและขอซื้อเอกสารแบบแปลนการจัดซื้อจัดจ้าง หากผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการเมื่อใด กรุณาแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยที่หนังสือดังกล่าวเป็นการขอทราบข้อมูลข่าวสารเรื่องการดำเนินการสอบราคา ประกวดราคา ชื่อหรือจ้างของผู้ถูกฟ้องคดี จึงยังมีอาจ ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้แสดงความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษรว่าประสงค์ จะเข้าสอบราคาในโครงการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติของผู้ถูกฟ้องคดี หรือไม่ ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การสอบราคา โดยได้ปิดประกาศสอบราคาดังกล่าว ณ ที่ทำการ อบต. และได้ส่งประกาศไปยังศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารอำเภอ พร้อมทั้งได้จัดส่ง ประกาศสอบราคาและเอกสารสอบราคาไปยังผู้มีอาชีพรับจ้างจำนวน 4 ราย แล้ว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้จัดส่งประกาศสอบราคาและ เอกสารสอบราคาไปยังผู้ฟ้องคดี จึงมิใช่การใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบ ที่จะทำให้การดำเนินการสอบราคาจ้างของผู้ถูกฟ้องคดี ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อพิพาทในขั้นตอนการก่อสร้างให้เกิดสัญญา

(2) กรณีผู้เสนอราคาไม่มีอาชีพขายพัสดุโดยตรง

คำพิพากษาที่ อ.615/2556

ผู้ฟ้องคดีจดทะเบียนพาณิชย์โดยระบุขอบวัตถุประสงค์ไว้ว่า จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างทุกชนิด วัสดุอุปกรณ์ไฟฟ้า ปรปะปาทุกชนิด สินค้าเบ็ดเตล็ดทุกชนิด เหล้า บุหรี่... แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าสามารถ จำหน่ายสินค้าอย่างอื่นนอกเหนือจากที่จดทะเบียนไว้ซึ่งรวมถึงรถยนต์ บรรทุกขยะมูลฝอยด้วยก็ตาม แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้มีอาชีพขายพัสดุ ที่จะจัดซื้อโดยตรง ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงไม่มีหน้าที่ต้องส่งประกาศ เผยแพร่การสอบราคาและเอกสารการสอบราคาให้แก่ผู้ฟ้องคดี

(3) การกำหนดระยะเวลาขายแบบและเอกสารสอบราคา

คำพิพากษาที่ อ.135/2549

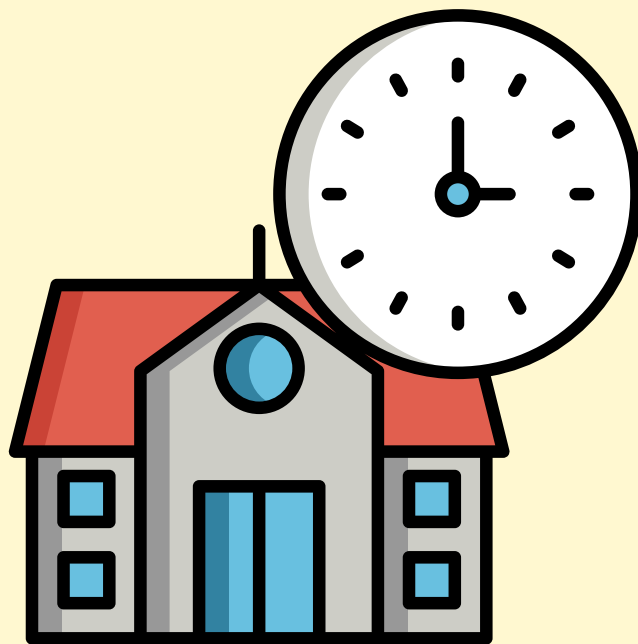
ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศสอบราคาโครงการก่อสร้างประปา ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2544 กำหนดให้ติดต่อขอซื้อแบบและเอกสารสอบ ราคาได้ที่ทำการของผู้ถูกฟ้องคดี ตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน 2544 ถึง วันที่ 8 กรกฎาคม 2544 ในวันและเวลาราชการ ซึ่งในช่วงระยะเวลา ที่มีการขายแบบและเอกสารสอบราคา เป็นวันหยุดราชการรวม 6 วัน ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีเวลาขายแบบและเอกสารสอบราคาเพียง 5 วัน เท่านั้น จึงมีกำหนดระยะเวลาที่ไม่เป็นไปตามข้อ 32 วรรคหนึ่ง ประกอบ กับข้อ 27 วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุ ขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และมีผลกระทบต่อเนื่องไป ทำให้กำหนดวันยื่นซองสอบราคาและกำหนดเปิดซองสอบราคาไม่ชอบ ด้วยระเบียบไปด้วย

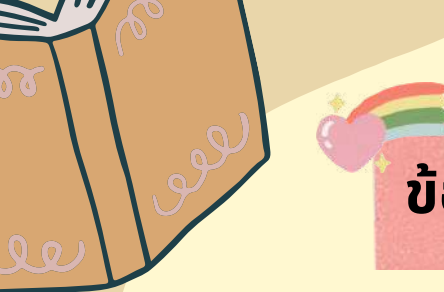
ข้อพิพาทในขั้นตอนการก่อสร้างให้เกิดสัญญา

(4) การกำหนดระยะเวลาขายแบบและเอกสารสอบราคา

คำพิพากษาที่ อ.294/2556

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกประกาศการเผยแพร่ข่าวการประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างรางระบายน้ำ คสล. ระหว่างวันที่ 11 - 20 เมษายน 2549 โดยวันแรกของประกาศมิให้นับเข้าด้วย **จึงไม่ครบ 10 วัน** ประกอบกับในช่วงระยะเวลาดังกล่าวตรงกับวันหยุดราชการ เทศกาลสงกรานต์ ในวันที่ 13 - 16 เมษายน 2549 และวันหยุดเพื่อเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในวันที่ 19 เมษายน 2549 รวมอยู่ด้วย 5 วัน ทำให้เหลือเวลาในการเผยแพร่ข่าวการประกาศสอบราคาและเอกสารสอบราคาเพียง 5 วันทำการ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกำหนดเปิดซองใบเสนอราคาในวันที่ 21 เมษายน 2549 กรณีจึงถือว่าการดำเนินการประกาศสอบราคาน้อยกว่า 10 วัน อันเป็นการขัดต่อข้อ 34 (1) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535

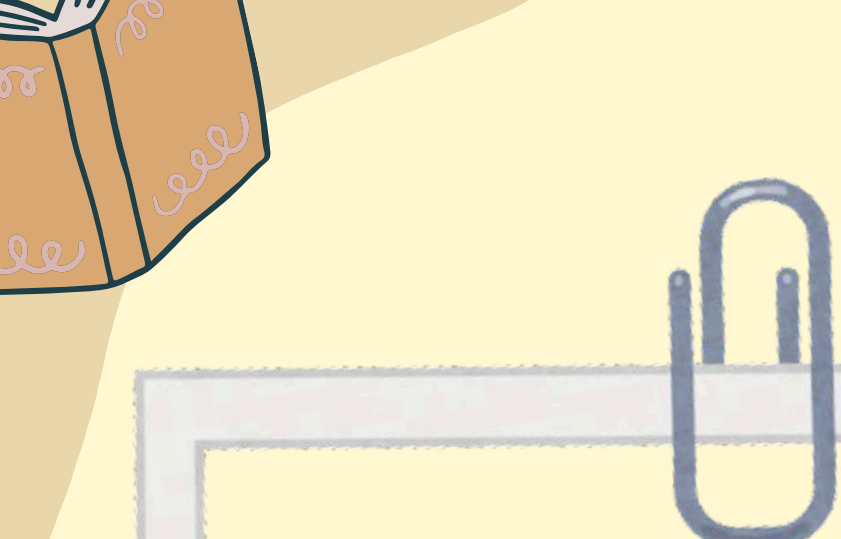

ข้อพิพาทในขั้นตอนการก่อให้เกิดสัญญา

(5) การกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาไว้ในเอกสารประกวดราคา คำพิพากษาที่ อ.98/2554

ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกประกาศประกวดราคาจ้างดำเนินการโครงการจัดทำแผนที่เพื่อการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้ผู้สนใจซื้อเอกสารการประกวดราคา ชุดละ 50,000 บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีไปซื้อเอกสารจึงได้ทราบว่ามีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคาไว้ในเอกสารประกวดราคา ข้อ 2.5 (1) และข้อ 2.6 (1) ว่า ผู้เสนอราคาต้องมีผลงานในประเทศไทย และมีผลงานไม่น้อยกว่า 40 ล้านบาท และ 15 ล้านบาท สำหรับงานบินถ่ายรูปทางอากาศและงานทำแผนที่รูปถ่ายออร์โทสตีตามลำดับ ซึ่งไม่มีกำหนดไว้ในประกาศประกวดราคา โดยเป็นการกำหนดเพิ่มเติมจากประกาศประกวดราคาจ้าง ซึ่งบุคคลทั่วไปที่สนใจจะเข้าแข่งขันประกวดราคารวมทั้งผู้ฟ้องคดีจะทราบถึงรายละเอียดดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อได้ซื้อเอกสารประกวดราคานั้นแล้ว จึงถือเป็นการดำเนินการออกประกาศประกวดราคาโดยไม่เปิดเผย โปร่งใส และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันกันอย่างเป็นธรรม ไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 15 ทวิ ข้อ 30 ข้อ 31 และข้อ 44 และเป็นการขัดแย้งกับแนวปฏิบัติตามหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0103/ว1 ลงวันที่ 5 มกราคม 2552 ซึ่งกำหนดว่าในการประกาศประกวดราคาจะต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ซื้อแบบและเอกสารประกวดราคา เพื่อให้ผู้ประสงค์จะเข้าแข่งขันได้ทราบล่วงหน้าและจะได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของประกาศประกวดราคานั้น

ข้อพิพาทเกี่ยวกับ การพิจารณาผลการเสนอราคา

ข้อพิงระวัง..

- การเสนอราคาดำเนินการโดยถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนหรือไม่
- กรณีเสนอราคาโดยระบุหรือยื่นเอกสารไม่ครบ บางรายการเป็นสาระสำคัญหรือไม่

ข้อพิพาทเกี่ยวกับการพิจารณาผลการเสนอราคา

(1) การไม่กรอกราคาพัสดุบางรายการซึ่งไม่สอดคล้องกับแบบแปลนก่อสร้าง

คำพิพากษาที่ อ.444/2548

การที่ผู้ฟ้องคดีไม่กรอกรายการงานเหล็กในบัญชีแสดงปริมาณวัสดุแบบท้ายใบเสนอราคาของผู้ฟ้องคดีโดยเว้นช่องว่างไว้ ย่อมแปลความหมายได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้คำนวณงานก่อสร้างโดยวิธีถอดแบบก่อสร้างตามหลักวิชาแล้ว ผู้ฟ้องคดีจะไม่ใช้เหล็กเส้นดังกล่าว ซึ่งไม่สอดคล้องกับแบบแปลนก่อสร้างที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีกรอกปริมาณวัสดุและราคาในบัญชีรายการก่อสร้างไม่ครบถ้วนในสิ่งซึ่งเป็นสาระสำคัญนอกจากนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีไม่กรอกรายการและไม่รวมราคาเหล็กเส้นไว้ในราคาที่เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดี ก็เป็นการเสนอราคาที่ทำให้ผู้เสนอราคารายอื่นซึ่งกรอกรายการและรวมราคาเหล็กเส้นทั้งสองชนิดเสียเปรียบผู้ฟ้องคดี อีกทั้งหากผู้ถูกฟ้องคดีอนุมัติจ้างผู้ฟ้องคดี ยังอาจทำให้ทางราชการเสียประโยชน์ การที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาเสนอความเห็นต่อผู้ถูกฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีเสนอราคาผิดหลักเกณฑ์ เนื่องจากเสนอรายละเอียดแตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในเอกสารสอบการจ้างและผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งไม่อนุมัติจ้างผู้ฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมาย และไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

ข้อพิพาทเกี่ยวกับการพิจารณาผลการเสนอราคา

(2) ระบุจำนวนเงินที่เสนอราคาไม่ตรงกับใบเสนอราคาและแบบแจ้งปริมาณงาน คำพิพากษาที่ อ.460/2555

ผู้ฟ้องคดีเสนอราคาจ้างก่อสร้างระบบประปาหอถ้งสูง โดยระบุจำนวนเงินในใบเสนอราคาและแบบแจ้งปริมาณงานตรงกัน คือ 400,000 บาท แต่เมื่อคำนวณเงินแต่ละรายการที่ระบุไว้ในใบแจ้งปริมาณงานแล้วได้จำนวนเงินสุทธิ 419,920 บาท แตกต่างจากใบเสนอราคา 19,920 บาท การเสนอราคาของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการเสนอรายละเอียดแตกต่างไปจากจำนวนเงินที่เสนอไว้ในเอกสารสอบราคา และทำให้ไม่อาจทราบได้ว่าผู้ฟ้องคดีเสนอราคา 400,000 บาท หรือ 419,920 บาท ซึ่งเป็นการผิดเงื่อนไขเอกสารสอบราคาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ หรือมีผลทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบแก่ผู้เสนอราคารายอื่นอันเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่พิจารณาราคาของผู้ฟ้องคดีโดยไม่มีการพ้องผัน

(3) ระบุเลขทะเบียนรถผิดพลาดแต่ผู้เสนอราคามีรถที่มีแรงม้าถูกต้อง คำพิพากษาที่ อ.20/2555

ผู้ฟ้องคดีมีรถขนาดแรงม้าตามที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาอยู่แล้ว ในวันเสนอราคา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ก็ไม่ได้แย้งข้อเท็จจริงดังกล่าว เพียงแต่โต้แย้งว่าผู้ฟ้องคดียื่นเอกสารไม่ถูกต้องในวันเสนอราคาเท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีแนบเอกสารทะเบียนรถผิดพลาดจึงเป็นเพียงความผิดพลาดเล็กน้อยเท่านั้น มิใช่เป็นการเสนอรายละเอียดที่ผิดแผกไปจากเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และความแตกต่างนั้นไม่มีผลทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบต่อผู้เสนอราคารายอื่น เพราะผู้ฟ้องคดีมีขีดความสามารถและความพร้อม ด้านเครื่องจักร - เครื่องมือ ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 กำหนด เพียงแต่เสนอหลักฐานผิดพลาดเท่านั้น

ข้อพิพาทจากการยกเลิกการคัดเลือกคู่สัญญา

(1) ยกเลิกการเสนอราคาเพราะมีผู้เสนอราคารายเดียวทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้

คำพิพากษาที่ อ.43/2546

การที่คณะกรรมการเปิดซองสอบราคาเสนอความเห็นสมควรสั่งจ้างผู้เสนอราคารายใด แต่ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งมีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างเห็นสมควรยกเลิกการสอบราคารายนั้น จะต้องมิใช่เหตุผลเพียงพอว่าคณะกรรมการเปิดซองสอบราคามีความเห็นไม่ชอบอย่างไร เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีมีเหตุผลเพียงว่าเป็นเพราะมีผู้ยื่นซองสอบราคาเพียงรายเดียวทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบราคาได้ หากเปิดให้สอบราคาใหม่อาจได้ราคาที่ต่ำกว่านั้น เป็นการขัดต่อหลักเกณฑ์ในการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีสอบราคา ในข้อ 35(4) และข้อ 36 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นฯ ซึ่งไม่ได้กำหนดให้ยกเลิกการสอบราคาด้วยเหตุดังกล่าวได้ นอกจากนี้ การที่ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งให้จัดจ้างโดยวิธีพิเศษ โดยอนุมัติจ้างผู้รับเหมารายใหม่ ซึ่งเสนอราคาที่ต่ำกว่าผู้ฟ้องคดีเพียง 800 บาท จึงเป็นการดำเนินการที่ขัดกับเหตุผลในการยกเลิกการสอบราคา คำสั่งยกเลิกการสอบราคาของผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

(2) เสนอราคารายเดียวแต่ยื่นเอกสารไม่ถูกต้อง

คำพิพากษาที่ อ.348/2554

เมื่อสำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท และสำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่ผู้ฟ้องคดีใช้เป็นหลักฐานประกอบการเสนอราคา ไม่มีผู้รับรองสำเนาถูกต้อง นอกจากนี้ผู้ฟ้องคดีระบุว่ายื่นสำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล 1 แผ่น คือ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด อ. โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้ยื่นสำเนาเอกสารแนบท้ายหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล จำนวน 3 แผ่น ที่ระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ซึ่งเป็นส่วนที่แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีคุณสมบัติถูกต้องตามประกาศสอบราคาหรือไม่ กรณีจึงเป็นการยื่นเอกสารหลักฐานโดยไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อกำหนดในเอกสารสอบราคาซื้อพัสดุ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่พิจารณาราคาและไม่ต่อรองราคาของผู้ฟ้องคดีที่เสนอราคาสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อ จึงไม่เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535

ข้อพิพาทจากการยกเลิกการคัดเลือกคู่สัญญา

(3) ยื่นอื่นเอกสารไม่ถูกต้อง แต่ไม่ถือเป็นสาระสำคัญ

คำพิพากษาที่ อ.154/2547

แม้ประกาศประกวดราคาจะกำหนดให้ผู้เข้าประกวดราคาต้องแนบสำเนา ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของกระทรวงอุตสาหกรรม (ใบ ร.จ.4) ที่ประกอบด้วยเอกสารจำนวน 10 ลำดับ ก็ตาม แต่ในการประกวดราคา หลายครั้งที่ผ่านมาผู้ถูกฟ้องคดีได้เคยใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าการยื่น ใบ ร.จ.4 ไม่ครบทุกลำดับมิใช่การผิดเงื่อนไขของเอกสารประกวดราคาใน ส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และการประกวดราคาครั้งนี้กับครั้งที่ผ่านมามีข้อเท็จจริงไม่แตกต่างกัน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องผูกพันกับการใช้ดุลพินิจ ดังกล่าว เว้นแต่จะได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าผู้เสนอราคาจะต้องยื่น ใบ ร.จ.4 ครบทั้ง 10 ลำดับ ดังนั้น การยกเลิกการประกวดราคาเนื่องจาก ผู้ฟ้องคดีไม่นำใบ ร.จ.4 ลำดับที่ 3 ที่แสดงเพียงการแจ้งประกอบกิจการ โรงงาน กำหนดสิ้นใบอนุญาต และการต่อใบอนุญาตยื่นประกอบการเสนอ ราคา ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีสามารถตรวจสอบได้จากใบ ร.จ.4 ลำดับที่ 1, 7 และที่ 9 ที่ผู้ฟ้องคดียื่นในการประกวดราคาหรือสอบถามผู้ฟ้องคดีได้ จึงไม่มีเหตุผลอันควร เป็นการเลือกปฏิบัติต่อกรณีที่มีข้อเท็จจริง อย่างเดียวกัน และไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ การยกเลิกการประกวดราคาของผู้ถูกฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีศึกษาคำพิพากษา ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

พ.ร.บ.ว่าด้วยการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542

มาตรา 12 “เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกระทำการใดๆ โดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคารายใดให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ มีความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

ข้อพึงพิจารณา

กรณีที่มีจัดหาพัสดุโดยประกาศเชิญชวนทั่วไปด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ทุกวงเงินต้องเผยแพร่ร่างประกาศร่างเอกสารซื้อจ้าง และรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่าง ขอบเขตของงานจ้างเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการผ่านเว็บไซต์ สศช. และกรมบัญชีกลาง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เกิดการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นที่อาจไม่เผยแพร่ได้ให้ชี้แจงเหตุผลการไม่เผยแพร่ประกอบในรายงานขอซื้อขอจ้างด้วย นอกจากนี้ยังต้องปิดประกาศ และเผยแพร่ประกาศผลผู้ชนะทุกวิธีเพื่อให้ทุกกระบวนการของการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นไปด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม

กรณีศึกษาคำพิพากษา ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

กรณีที่ 1

นาย ว. อดีตนายก อบต. จัดจ้างโครงการขุดลอกคลองส่งน้ำ 3 โครงการ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค 9 พิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 เดิม จำคุก 5 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ หลังจากสืบพยานไปบ้างแล้ว เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้จำเลยคงจำคุก 3 ปี โดยไม่รอลงอาญา

กรณีที่ 2

นาย ธ. นายก อบต. กับนาง ศ. รองปลัด อบต. จัดงานโครงการแข่งขันมหกรรมกีฬาท้องถิ่น โดยอนุมัติสั่งจ่ายเช็คไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค 9 พิพากษาให้จำคุกจำเลยคนละ 15 ปี 8 เดือน และปรับคนละ 133,333.34 บาท แต่เนื่องจากไม่ปรากฏว่าจำเลยทั้งสองเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน อีกทั้งเมื่อคำนึงถึงพฤติการณ์และสภาพความผิดกับความเดือดร้อนที่จำเลยทั้งสองได้รับการถูกลงโทษทางวินัยแล้ว โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้ มีกำหนด 3 ปี

กรณีที่ 3

นาย อ. เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งนายก อบต. จัดทำโครงการปรับปรุงคูระบายน้ำ และผิวทางชำรุด โดยอ้างประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินที่เกิดจากอุทกภัย โดยไม่ได้ขออนุมัติจากสภา อบต. และได้อนุมัติให้ดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ โดยไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน และนาย อ. ได้คัดเลือกผู้รับจ้างให้มาเสนอราคาด้วยตนเอง โดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย

ศาลอาญาคดีทุจริตฯ ภาค 9 พิพากษาจำคุกนาย อ. 4 ปี 12 เดือน ปรับ 10,000 บาท แต่เนื่องจากยังไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยต้องโทษมาก่อน และปัจจุบันป่วยเป็นโรคเส้นเลือดในสมองตีบช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้ 2 ปี

กรณีศึกษาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ในเรื่องวินัยและละเมิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง

คำพิพากษาที่ พ.73/2565

เจ้าหน้าที่พัสดุแบ่งการจัดซื้อจัดจ้างทั้งที่เป็นงานที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน เพื่อให้วงเงินอยู่ในอำนาจอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้างของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัทผู้รับจ้าง ถือเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ **ปลดออกจากราชการ**

คำพิพากษาที่ พ.1/2565

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลมีอำนาจในการอนุมัติให้มีการจัดซื้อจัดจ้างและทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง ได้ใช้อำนาจหน้าที่ราชการของตน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ เพื่อมิให้มีการแข่งขันราคา โดยได้แบ่งจัดจ้างงานตกแต่่งสถานที่หรืออาคาร โรงพยาบาลออกเป็นครั้งๆ เพื่อให้วงเงินจัดซื้อจัดจ้างในแต่ละรายการไม่เกิน วงเงินตามระเบียบซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะสั่งอนุมัติได้ พฤติการณ์หรือการกระทำเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง **ปลดออกจากราชการ**

คำพิพากษาที่ พ.14/2562

ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุกำหน้าที่ทำเรื่องขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง ลงนามขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างด้วยเงินบำรุง แล้วยกยอกเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว พฤติการณ์และการกระทำเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง **ไล่ออกจากราชการ**

กรณีศึกษาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ในเรื่องวินัยและละเมิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง

คำพิพากษาที่ พ.30/2557

เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งห้าได้รับแจ้งจากนาย ค. ว่ามีการลักขงเสนอราคา และเอกสารที่เกี่ยวข้องในการเสนอราคาของบริษัท อ. และทาง สภ.เมือง สุราษฎร์ธานีได้มีหนังสือขอให้โรงพยาบาลพิจารณาระับการยื่นซองประมูลไว้ก่อน ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าจึงมีหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงว่ามีการลักขงเสนอราคา อันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าไม่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเนื่องจากปฏิบัติตามคำสั่งของผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อสั่งจ้างที่สั่งการให้ดำเนินการประกวดราคาต่อไป ประกอบกับผู้ฟ้องคดีทั้งห้าได้ทำบันทึกรายงานเหตุการณ์ขณะรับซองเสนอราคาต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลแล้ว พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีทั้งห้าจึงเป็นเพียงการไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ และไม่ปรากฏว่าการไม่ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยมีเจตนากระทำการโดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เพื่อเอื้ออำนวยแก่บริษัท น. อันเป็นผู้เข้าเสนอราคาที่ถูกต้องตามเงื่อนไขเพียงรายเดียว ให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับโรงพยาบาล จึงยังฟังไม่ได้ว่าผู้ฟ้องคดีทั้งห้าปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ชอบที่จะถือว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ คงมีมูลความผิดเพียงฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง การลดโทษผู้ฟ้องคดีทั้งห้าเป็นปลดออกจากราชการ เป็นการลงโทษที่ไม่เหมาะสมกับความผิดที่ผู้ฟ้องคดีทั้งห้าได้กระทำ จึงพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีทั้งห้าออกจากราชการ

ความรับผิดชอบที่ละเมิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง

คำพิพากษาที่ อ.1142/2567

การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นสำเนาแบบแสดงการลงทะเบียนในระบบ E-GP แทนใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภพ.20) เนื่องจากผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับยกเว้นการเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร จึงมิได้มีผลในการพิจารณาว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เสนอราคาที่มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้เสนอราคารายอื่นหรือไม่ แต่เป็นเพียงกรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นหลักฐานการยื่นข้อเสนอไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนในส่วนที่มีใช้เป็นสาระสำคัญและไม่มีผลทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบต่อผู้เสนอราคารายอื่นแต่อย่างใด การที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์อาศัยข้อมูลจากระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์เพียงอย่างเดียว แล้วพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ไม่ผ่านคุณสมบัติ และผู้ถูกฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการพิจารณาคุณสมบัติ เนื่องจากผู้ฟ้องคดียื่นเอกสารไม่ตรงตามเงื่อนไขของการประกวดราคา จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ ทำให้การดำเนินการพิจารณาผลการประกวดราคาต่อไปย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมายไปด้วย ดังนั้น ประกาศผู้ชนะการเสนอราคาจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายและเป็นการกระทำละเมิดของผู้ถูกฟ้องคดี จึงให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน 20,000 บาท

ความรับผิดชอบที่ละเมิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง

คำพิพากษาที่ อ.1140/2567

การที่ผู้ฟ้องคดีขอถือเอากำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุครุภัณฑ์โครงการก่อสร้างระบบรองรับการฝังกลบขยะมูลฝอยชั่วคราว เอกสารแนบท้ายประกวดราคาจ้างก่อสร้างฯ แทนแค็ตตาล็อกของพัสดุครุภัณฑ์ทั้งหมดในโครงการก่อสร้างฯ และยื่นเอกสารในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ มาประกอบการเสนอราคาเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาพิจารณา เมื่อเทียบกับผู้เสนอราคารายอื่นที่ดำเนินการจัดหาแค็ตตาล็อกของครุภัณฑ์ทั้งหมดในโครงการ ย่อมเห็นได้ชัดว่า การเสนอราคาของผู้ฟ้องคดีเป็นการเอาเปรียบผู้เสนอราคารายอื่น หากคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาผ่อนผันให้ผู้เสนอราคาที่ไม่ได้ยื่นแค็ตตาล็อกของครุภัณฑ์ทั้งหมดในโครงการก่อสร้างฯ แล้วนำเอากำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุครุภัณฑ์โครงการก่อสร้างฯ เอกสารแนบท้ายประกวดราคาจ้างก่อสร้างฯ มาประกอบการพิจารณาเสนอราคาแทน ดังเช่นกรณีของผู้ฟ้องคดี ย่อมทำให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐ มีการปฏิบัติต่อผู้เสนอราคาทุกรายโดยไม่เท่าเทียมกัน อาจเกิดความไม่โปร่งใส และไม่สามารถตรวจสอบได้

คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ไม่รับข้อเสนอราคาของผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

ที่มา.. เอกสารประกอบการบรรยายโครงการเสริมสร้างองค์ความรู้และการใช้กฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เรื่อง จัดซื้อจัดจ้างให้สนุก บริหารงานพัสดุให้ถูกกฎหมาย โดย นายจตุพล ศรีบุรมย์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ประวิต เอราวรรณ์
นายธฤติ ประสานสอน
นายเนติ รัตนากร

เลขาธิการสภาการศึกษา
รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คณะผู้จัดทำ

นางสาวณัฐิกา นิตยาพร
นายชาญชัย มาณจักร
นางสาวทตยา รัชตาทิวัฒน์
นายปรัชญากรณ์ ละครพล
นางสาวศิริพร ต้นพรม
นางสาวสุรรัตน์ ขจรศักดิ์

นายชัชวาล อัจฉากุล
นายเฉลิมพล เอียดพูล
นายวรพจน์ หาญใจ
นายสุรศักดิ์ ศรีพอ
นายสรารัฐ ส่งศรี
นายดุษฐ์ ศิริราช

บรรณาธิการ

นางสาวชญามรณ ปินตาเขียว

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา